

REHABILITACJA PO OPERACJACH W OBRĘBIE JAMY BRZUSZNEJ:

Rehabilitacja po zabiegach obejmujących jamę brzuszną jest kluczowa, aby uniknąć komplikacji, przyspieszyć powrót do pełnej sprawności, oraz zminimalizować ryzyko powikłań takich jak zrosty, ból czy problemy z oddychaniem.

Zalecenia:

1. Ćwiczenia oddechowe

Cel: zapobieganie powikłaniom ze strony układu oddechowego, np. zapaleniu płuc.

Techniki:

ćwiczenia oddechowe wszystkimi torami,

ćwiczenia nasilonego wdechu i wydechu (aparat Triflo,) (wdech nosem, wydech ustami; wydech dwukrotnie dłuższy od wdechu).

ćwiczenia skutecznego kaszlu (z podparciem rany pooperacyjnej dłońmi, poduszką),

ćwiczenia autostabilizacji mostka.

2. Ćwiczenia przeciwzakrzepowe

Cel: zapobieganie zakrzepicy żyłnej.

Techniki: Ćwiczenia pobudzające krążenie obwodowe w kończynach np.: krążenia stopami, zgięcia grzbietowe i wyprosty stóp, wciskanie pięt w materac, naprzemienne zaciskanie pięści i prostowanie palców dłoni. Wykonywane co godzinę w rytmie 16-18/ min.

3. Mobilizacja i pionizacja

Cel: Wczesna mobilizacja zapobiega powikłaniom tj zakrzepica, zatorowość płucna oraz przyspiesza proces gojenia.

Etapy: w zależności od stanu pacjenta w 1-2 dobie po operacji stopniowa pionizacja do pozycji siedzenia na łóżku z opuszczonymi nogami => pionizacja przy łóżku=>chodzenie

pod kontrolą personelu, później samodzielnie w obrębie oddziału.

Ważne, aby unikać gwałtownych ruchów i nadmiernego wysiłku.

4. Ćwiczenia wzmacniające mięśnie brzucha i miednicy (na późniejszym etapie)

Cel: Wzmocnienie dna miednicy oraz stabilizacja głębokich mm brzucha zapobiega przepuklinom i wspiera regenerację.

Etapy: W początkowym okresie pooperacyjnym nie należy prowadzić tych ćwiczeń za pomocą tzw. długich dźwigni, czyli unoszenia wyprostowanych kończyn dolnych w pozycji leżącej, lub podnoszenia się do pozycji siedzącej bez użycia rąk.

Mięśnie brzucha aktywizuje się za pomocą unoszenia głowy, lub głowy i barków oraz za pomocą unoszenia zgiętych kończyn dolnych, lub ich zginania podczas przesuwania po podłożu.

Zmiana pozycji z leżącej na siedzącą na łóżku pacjenta może być wspomagana drabinką, lub lejcami przymocowanymi do końca łóżka.

Zmiana wysokości siedzisk na wyższe ułatwia pacjentowi przechodzenie z pozycji siedzącej na stojącą, minimalizuje napięcie tłoźni brzusznej i zapobiega przepuklinom.

5. Unikanie obciążeń na brzuch

Cel: ochrona rany pooperacyjnej i zapobieganie przepuklinom.

Przez co najmniej 6-8 tygodni unikać dźwigania ciężkich przedmiotów, zakupów, dzieci. Nie należy wykonywać intensywnych ćwiczeń siłowych oraz gwałtownych skrętów tułowiem.

6. Kompresja i ochrona blizny

Cel: Minimalizacja powstawania zrostów oraz wspieranie prawidłowego gojenia rany.

Wskazówki:

Delikatne masowanie okolic blizny po całkowitym zagojeniu. Stosowanie zalecanych przez lekarza kremów na bliznę oraz regularne ćwiczenia oddechowe wspomagają uelastycznienie blizny pooperacyjnej.

7. Dieta i nawodnienie

Dbanie o nawodnienie i lekkostrawną dietę wspiera regenerację tkanek oraz ułatwia trawienie zapobiegając zaparciom.

8. Monitorowanie bólu

Regularna ocena poziomu bólu oraz przestrzeganie zaleceń dotyczących stosowania leków przeciwbólowych. Ból nie powinien utrudniać wykonywania ćwiczeń dlatego zmiany w zakresie bólu należy zgłosić lekarzowi prowadzącemu.

Fizjoterapia po operacjach w obrębie jamy brzusznej powinna być dostosowana do aktualnego stanu pacjenta i przebiegu rekonwalescencji. Zawsze wskazana jest konsultacja z fizjoterapeutą w celu doboru odpowiednich ćwiczeń oraz ich intensywności dla indywidualnych potrzeb pacjenta.